

**dienas
bizness**

Ceturtdiena, 2018. gada 22. februāris
Redaktore: Ingrida Drazdovska
Tālr. 67063108, e-pasts: bizness@db.lv

Rubriku atbalsta

Mūkusala

LABĀKIE RISINĀJUMI
Mūkusalas iela 15A,
Rīga, LV-1004
psm@psm.lv
www.psm.lv

11

DATU DROŠĪBA

Arī drukas uzņēmumi gatavojas jaunajām prasībām

Saistībā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu viens no lielākajiem izaicinājumiem ir mainīt darbinieku attieksmi pret datiem

«Protams, Vispārīgā datu aizsardzības regula ietekmēs arī mūsu nozares uzņēmumus. Tomēr faktiski ar cilvēku datiem tipogrāfijas saskaras reti. Tas vairāk varētu ietekmēt digitālās drukas uzņēmumus, kur ir personalizētie pastījumi, un žurnālu un laikrakstu drukas kompānijas, kuru tipogrāfijā notiek šķirošana, vadoties pēc personas vārda un adreses. Būs jāiegulda liels darbs, lai prasītu cilvēkiem atļaut viņus datubāzē un izmantot viņu datus. Tas ir papildu slogs. Tomēr kopumā jaunā regula mūs ietekmē tāpat kā visus citus. Mūsu nozare neatšķiras no citām, ir jomas, kuras izmaiņas skars vēl sāpīgāk,» norāda Ieva Bečere, Latvijas poligrāfijas uzņēmumu asociācijas izpilddirektore. SIA *Gandrs poligrāfija* valdes priekšsēdētāja Gunita Biržaka-Sauriņa atklāj, ka uzņēmums pamazām veic datu auditu, lai identificētu uzņēmuma rīcībā esošos personas datus un to izmantošanas mērķus. «Lielā mērā esam gatavi, bet ir lietas, pie kurām jāpiestrādā. Lielākais izaicinājums ir mainīt darbinieku attieksmi pret datiem. Tehniskais nodrošinājums ir tikai investīciju jautājums,» viņa uzskata. Arī SIA *Jelgavas tipogrāfija* gatavojas regulas prasībām. «Ir sajūta līdzīgi kā pirms 2000. gada, kad visi bēdēja ar tūkstošgades datoru krīzi,» saka Māris Matrevics, SIA *Jelgavas tipogrāfija* valdes priekšsēdētājs.

Trūkst skaidrības

«Protams, mēs šai lietai sekojam līdz. Mums ir procedūras, sava kārtība saistībā ar datiem – kā ar tiem strādājam, izdzēšam un uzkrājam. Konceptuāli esam gatavi, detalizēti – vēl ne. Mēs esam runājuši par datu aizsardzību arī Eiropas ietvaros, braukuši uz semināriem, bet pat tiem, kuri ir bijuši iesaistīti regulas izstrādē, nav līdz galam īsti skaidrs, kā tas darbojas,» neslēpj Visvaldis Trokša, SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusala* valdes priekšsēdētājs. Viņš stāsta, ka vienkāršāka dzīve ir uzņēmumiem, kuri ir datu lietotāji, kas nozīmē, ka tie strādā ar datiem, ko ieguvuši no citas organizācijas, un likvidē tos pēc noteiktas procedūras. Savukārt tiklīdz uzņēmums nodarbojas ar datu iegūvi, apstrādi un uzturēšanu, ir daudz striktāki ierobežojumi un atbildība.

V. Trokša bažģijas, vai jauno regulu vietējās tiesībsargājošās instances neuztvers kā iespēju iekasēt papildu līdzekļus. Viņš cer uz iestāžu veselo saprātu.

Līdzīgi kā citiem

Zvērinātu advokātu biroja *Sorainen* partneris Agris Repšs skaidro, ka, līdzīgi kā citās jomās, poligrāfijas nozares uzņēmumiem regulas kontekstā ir jādodom par sekojošām lietām – datu subjektu piekrišanas iegūšana, personas datu drošība,

Ir sajūta līdzīgi kā pirms 2000. gada, kad visi bēdēja ar tūkstošgades datoru krīzi,

MĀRIS MATREVICS,
SIA JELGAVAS
TIPOGRĀFIJA
VALDES
PRIEKŠSĒDĒTĀJS.

spēja pierādīt kontrolējošai institūcijai, vai un kā tiek ievēroti regulas principi, datu lietošana, kas nozīmē, ka dati tiek lietoti tikai tiem mērķiem, kam tie tiek apstrādāti, un tiek glabāti tikai tik ilgi, cik nepieciešams, datu subjekta tiesību izpilde un spēja reaģēt uz datu subjekta pieprasījumiem attiecībā uz viņa datiem, kā arī jānodrošina, ka personas datu aizsardzība caurvij visus organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus nozares uzņēmumos.

«Lai arī tas skan nedaudz abstrakti, praktiski regulas principi ir jāvērtē katras nozares specifiskā kontekstā, lai saprastu, no kādiem avotiem dati ienāk, kādas ir datu plūsmas, vai attiecīgais uzņēmums nosaka datu izmantošanas mērķus (vai uzņēmums ir datu kontrolieris vai apstrādātājs), vai darbībā ar personu datiem ir leģitīms mērķis un vai tiek izmantoti datu subjekta piekrišanas mehānismi atbilstoši to iegūšanas ipatnībām,» viņš saka. Savukārt, vērtējot personas datu drošību, jāvērtē tehniskie drošības pasākumi, ugunsdrošība, datu un IT informācijas sistēmās esošo datu rezerves kopiju veidošana, paroļu lietošanas un piekļuves datu saimniecība un kārtība. «Piemēram, ja runājam par nozares uzņēmumu, kurš klientu datus plāno izmantot arī, lai caur savu vietni sūtītu pielāgotu reklāmu datu subjektam, tad būtu jāsaprot, vai šādi darbībai ir leģitīma interese. Ja interese ir tikai gūt peļņu no reklāmas devējumiem par reklāmas apjomu, tad, visticamāk, šādiem mērķiem personas datus nevarēs izmantot. Ja pielāgotās reklāmas sūtīšanas mērķis ir arī pašu personu vietnes lietošanas un piedāvāto pakalpojumu pieredzes uzlabošana, tad leģitīmo mērķi var saskatīt un pamatot,» teic A. Repšs.

Anda Asere